

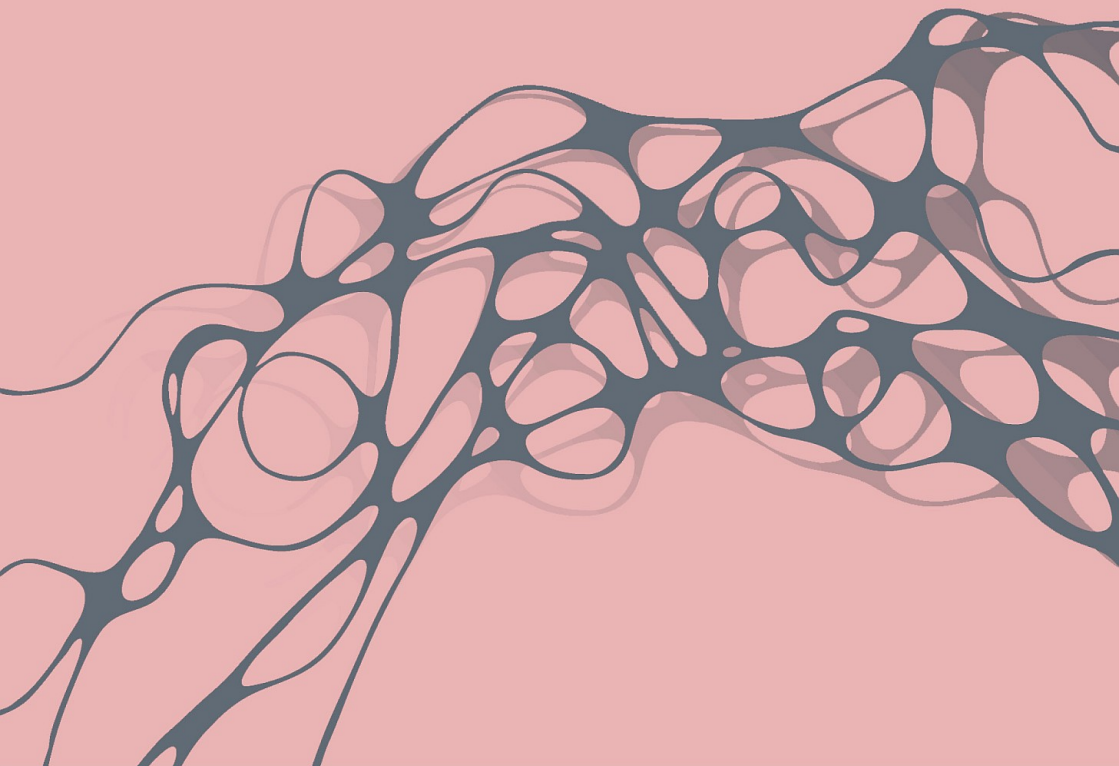

Městská knihovna v Praze

ČEŠTÍ
BÁSNÍCI
20. STOLETÍ

TAK ZVANÉ SRDCE

Miroslav Holub

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Tak zvané srdce

Miroslav Holub

Znění tohoto textu vychází z díla [Tak zvané srdce](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 1963. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Miroslav Holub: Tak zvané srdce), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 28. 7. 2020.

OBSAH

I	7
Vyučování	8
Okrskový vedoucí NSDAP	10
Závěť dokonalého dědečka.....	12
Jezdci.....	14
Diskobolos	15
Reportáž z novostavby ubytovny.....	18
To slovo.....	20
Plánování.....	22
Nový dům	25
II.....	26
Historie světa	27
Pád Tróje.....	29
Kritika čistého rozmyslu.....	31
Jaké je srdce	32
Jak se namalují dokonalé Vánoce.....	34
Muž spílající moři	37
Kočka	38
Mlha.....	40
Vítr v zimě.....	41
Noc u hvězdárny	42
Milování v srpnu	44
Mléčný zub Hamleta prince	46
A co je nového	48
III.....	49
Infarkt.....	50
Studie k problému poezie.....	54

*Nikdo se nemůže cítit zároveň
odpovědným a zoufalým.*
—A. DE SAINT-EXUPÉRY

*A pak bude nutno se zadaptovat
na studené vrstvy stratosféry,
stát se chladnokrevnou rybou
vzduchu.*
— HENRY MILLER

I

Vyučování

Vstupuje strom a uklání se, řka:

Já jsem strom.

Kane sem černá slza nebe a praví:

Jsem pták.

Blíží se

po pavučinovém vlákně

něco jako láska

a říká:

Jsem ticho.

Ale pak se rozvalí u tabule

národně demokratický

kůň ve vestě

a opakuje,

stříhaje ušima na všechny strany,

opakuje a opakuje

Jsem motor dějin

a

my všichni

milujeme

pokrok

a

odvahu

a

hněv bojovníků.

A tu zpod dveří třídy
tenkým praménkem
vytéká krev.

Neboť se započíná
čtvrčení
neviňátek.

Okrskový vedoucí NSDAP

Zazvonil
a zařval:
Vaše zatemnění je špatné,
vidím světlo!

Zhasli jsme,
seděli jsme potmě.

Za chvíli
zazvonil
a zařval:
Vaše zatemnění je špatné,
vidím světlo!

Jsou jisté meze člověka.

Když odcházel,
ulice se svíjela
a psům se ježila srst,
neboť cítili, že skrze
jeho slovo
mohou se stát
štěnicemi
nebo rytíři svatého Grálu
s ratolestmi a meči.

Jsou jisté meze světa.

Dá se i tma zhasínat
nějaký čas.

Ale pak už
ani to ne.

Závěť dokonalého dědečka

Otevřeli jsme modrou obálku
se zlatým lemováním,
se znakem lva a holubice.

Četli jsme Odkaz:
Oblékejte se teple leč vzdušně!

Otevřeli jsme růžovou obálku
se stříbrným okrajem,
se znakem včely.

Četli jsme Odkaz:
Zamykejte na dva západy!

Otevřeli jsme bílou obálku
s kraječkami,
se znakem sovy.

A četli jsme Odkaz:
Nepalte si prsty!

Šli jsme se podívat
do rakve.

Byl to docela malý, scvrklý
hošík
v dlouhých černých kalhotkách.

Do ruky jsme mu položili
dřevěného koníčka
a do noh
maketu
atomové bomby.

Jezdci

Po laskavé zemi upravené do vánoček,
po bílé zemi popsané pravopisně

garmondem, petitem, kolonelem,
po moudré zemi dunící
jako lebka svatého Augustina,
po hladké zemi, která jako satén
halí prsy tajemství,

projíždějí čtyři jezdci
na bílých baculatých koních,
čtyři růžolící jezdci s pomněnkovýma očima,
se sametovýma rukama,
s loutnami, cukřenkami
a spisy klasiků,

jeden přednáší,
druhý miluje,
třetí opěvuje,
čtvrtý hledí do dálky.

Země se trochu vlní za nimi,
jako kůže vodního hada,
a v otiscích kopyt bují
šedivé plané neštovičky.

Budou to asi
čtyři jezdci
Apokalypsy.

Diskobolos

Ale
před poslední otočkou
mu kdosi šeptnul
za zády

— Moment,
ještě to projednáme,
čistě formálně,

— Neznáte situaci,
soudruhu,

— V zásadě vítáme
Vaši iniciativu,
ale musíte pochopit,

— Je třeba trvat
na zásadním
odsouhlasení
každého vrhu,

cítil, jak mu
jemná sudánská třtina
ovíjí zápěstí,
chtěl vykřiknout,
ale

v ústech
měl pojednou

sladkou vatu červánků,
jeho svaly nabíhaly
jako thesalská žula,
ale
nebylo vlastně proč,

— Kupředu,
řekl kdosi,
poodejděte prosím,
nyní vrhne
Demosthénes,

a Demosthénes
vyňal zrnko písku zpod jazyka
a obratně
mu je cvrnknul do oka,

— Hurá, opět
jeden světový rekord,
volali kolem,

zoufalý zuřivý bezejmenný
Diskobolos
znovu napřáhl
hluboko od kolen,
ale to už
byl kamenný
a neviděl nic
než jedno jediné
obrovské zrnko písku
od obzoru po obzor.

Tak stál.

A za rohem už
vystupovaly
první školní výpravy
vedené
nejlepšími pedagogy,
kteří poukazovali zejména
na tu práci ramen,
na odvážné lidské srdce
a hrdé nakročení
směrem
na věčnost.

Reportáž z novostavby bytovny

V tratolištích hlíny,
v řetězovém rozpadu cihel,
mezi vykotlanými mléčnými zuby tvárníc

zrovna se vylíhla
šedivá, dvoustupňová
rakev.

(Očistěte obuv)

Vstupte
do důstojného musea
žlučových kamenů
prázdnoty.

(Zachovávejte ticho)

Hnáty potrubí hmatají v dutinách
a všudy bloudí
vytí pondělního rána.

(Neplivejte na podlahu)

Nad kavalcem zuří
jediná bílá žárovka,
zavěšená
z betonového nebe.

A na skobě
do masa zaražené

suší se trosečnické
fusekle a podprsenky.

(Klouzání po chodbách zakázáno)

Potkali jsme
vytřeštěné dívčí oči,
bloudící jako zákožky po omítce
a zeptali jsme se,

co je to láska

a

kdy už budeme mladí.

To slovo

Slyším slova básníků
sypající se jako cukr
do kvetoucích korun.

Ale to není to slovo.

A slova řečníků,
jako když bryčka jede s kopce
a skáče radostně přes kameny.

Ale to není to slovo.

A slova
jako poleva na kypících davech.

Ale to není to slovo.

A slova milencova
jako perlové náušničky
v tvých uších.

Ani to není to slovo.

Ale slyším
dva kluky
smlouvající cestu
do Hloubětína
nebo na Mars

a jeden říká:

No fakt, čestný slovo.

A to je to slovo,
pevný bod, o který
v prostoru a čase
osa zemská
bezděčně
opírá se.

Plánování

Kolem stolu,
z ruky do ruky,
ze spisu do spisu,
z rubriky do rubriky
putují

ledničky, které jsou, a
ledničky, které budou,
bílé a skvělé
jako antarktická flotila,

kompoty, které jsou, a
kompoty, které budou,
červené a zelené,
vznešené jako panoši
krále ze skleněného zámku,

bagry, které jsou, a
bagry, které budou,
černé a heroické
jako bouřka ve škatuli,

novorozenci, kteří jsou, a
novorozenci, kteří budou,
s vyjevenýma očičkama,
s přechodným nedostatkem
dudlíků,

putují
zářivky,
knihy básní,
dalekohledy,
svrchníky,
kokily,

megawatty,
přesné jako chirurgická jehla,
megatuny,
jisté jako příští jaro,

putují
kolem stolu,
za chladného a suchého žáru
cigaret,
za pozvolného svařování
fantazie
s ocelovými pruty čísel.

Budoucnost
na tři desetinná místa
přesně.

Ale někdy nakonec,
když už je skončeno a podepsáno,
jen tak,
bez jednacího čísla
se ozvou bagry,
novorozenci,
jablka,
knihy,
ledničky,
tichými, naléhavými hlásky —

a co vy sami, přátelé,
co vy sami,
na kolik desetinných míst přesně,

vy sami dnes,
vy sami zítra,
na kolik míst přesně
doma

 a na ulici,
a k ženě
 a k přátelům,
a ráno

 a večer,
a cestou nahoru
 a cestou dolů,
na kolik desetinných míst přesně
vy sami, přátelé?

A měli bychom odpovídat
v tomto plánovacím roce.

Nový dům

Žádné ohnivé písmo na stěně.

Žádné vlasy
ze stropu vyrůstající.

Žádné kliky,
kterými mrtví zvenku pohybují.

Žádné černé myšlenky v komíně.

Žádná mlhová kuřátka na půdě
a pod skříněmi.

Kdepak.

Latex, dlaždičky,
sny elastické,
na takový dům
ať každý z nás
položí
cihlu metafory.

Jen podlahy aby vrzaly,
soudruzi,
jen podlahy aby vrzaly,
jako když světu
vrásky naskakují,
jen podlahy aby vrzaly,
když se budeme procházet
z pokoje do pokoje,
zamyšlení.

II

Historie světa

Nejdřív byl vodík,
potom helium,
čtvrté skupenství hmoty,
a pak plyn,
a pak voda
a kámen.

Pak byla protoplasma
tekoucí andělu smrti
mezi prsty.

Pak si opočlověk
pekl králíka.

Později Břetislav
porazil Uhry
a unesl Jitku.

Posléze mi maminka
nalinkovala a sepsala
takový černý sešit,
kde to bylo všechno
s letopočty a láskyplnými
poznámkami pod čarou.

Mnoho chlívečeků bylo volných.

Pokouším se některý z nich
vyplnit.

Jen nevím, jestli proto,
že ve světě je
ještě tolik bílých míst,

nebo proto,
že je nechala
v černém sešitě
maminka.

Pád Tróje

Z hořící Tróje jsme odnášeli
ty své hadříčky,
zuby ve skleničce
a tetovaného dědečka.

Kousek dál už zase hnízdily
prastaré křepelky
a stříbrné štiky se třely
na klidném nebi.

Nějaký voják
kopím přibitý k zemi
nám trochu mával.
Mlčel nám pelyněk
a mlčel zemědým.

Jako doma, řekl dědeček.

Bečení beráneků
nám sklenulo
střechu nad hlavou.
Zem ronila manu.
Už od prahor
se vlastně nic nestalo.

A jako nehýtek
do masa zarostlý
pořád byla s námi
naše pravda.

Spali jsme v objetí,
hadříčky kolem,
zuby ve skleničce.
Jako doma, řekl dědeček.

Vlastně se nic nestalo.
Jen jsme pochopili,
že Trója
 asi
 skutečně
padla.

Kritika čistého rozmyslu

S hlavou v dlaních
seděl
a bylo to jako
volání pod vodou.

Za dveřmi přecházel
trojský kůň,
chvějící se
po dlouhé cestě.

U stropu se vznášela
dívka
a říkala
Už nikdy.

A pod podlahou
přecházela maminka
a říkala,
Nemysli už na to, hochu.

Jaké je srdce

Úředně je srdce
oválné, svalnaté,
naplněné tužbami.

Ale kdo maloval srdce, ví,
že je taky

pichlavé jako hvězda
a někdy zplihlé
jako opuštěný pes v noci
a někdy mohutné
jako buben archanděla.

A někdy krychlové
jako sen rýsovače
a někdy vesele kulaté
jako míč v síti.

A někdy jako tenká čárka
a někdy jako exploze.

A v něm je
jen řeka,
jez
a nejvýš jediná rybička,
zdaleka ne zlatá.

Spíš jen tak šedivý,
žárlivý
mříněk.

Není to zajisté patrné
na první pohled.

Ten, kdo maloval srdce, ví,
že musel napřed
odložit brejle,
zrcadlo,

zahodit propisovací tužku
a kopírovací papír

a dost dlouho
chodit
venku.

Jak se namalují dokonalé Vánoce

Nahoře se namaluje
nebe hebké jako žabí vlas.
Dolů se naleje trochu tmy
ohřáté na pokojovou teplotu
nebo ještě trochu víc.

Ve tmě se kočičím drápkem
vyškrábne stromek,
nejkrásnější stromek,
o jakém se ani nezdá
všem fořtům světa.

A stromek začne
sám od sebe svítit
a celý obraz už přede
zelenou radostí,
purpurovou nadějí.

Ano, ale teď pod stromek
musíte položit
to
hlavní,
to, co si nejvíce přejete,
to, čemu zpěváci při kytaře
říkají štěstí.

Kočka to má lehké,
kočka tam položí myš,
setník si tam položí

největší tryskovou halapartnu,
která střílí, pálí a salutuje,
vrabec si tam položí
pás stébel na hnízdo,
pan oficiál si tam položí
vyřízený spis s červenou mašlí,
motýl si tam položí
nové latexové paví oko,
ale co tam položíte vy?

Přemýšlíte, přemýšlíte,
až den začne šedivět,
až řeka skoro odteče,
až i žárovky začnou zívát,
přemýšlíte

a nakonec

tam v té tmě vypijákujete
mlhavé bílé místo,
trochu jako dukát,
trochu jako loď,
trochu jako luna,
trochu jako krásná tvář
druhého člověka,

mlhavé bílé místo,
možná spíš jako prázdno,
jako opak něčeho,
jako nebolest,
jako nestrach,
jako nestarost,

mlhavé bílé místo,
a jdete spat
a říkáte si,
ano, už to umím,
ano, už to vím,
ano,
příště už
namaluji
ty nejlepší Vánoce,
co kdy byly.

Muž spílající moři

Komusi
přišlo vystoupit na útes
a spílati moři:

Pitomá vodo, pitomá samodruhá vodo,
slizký otisku nebe,
váhavý váleči mezi sluncem a lunou,
titěrný počítači mušlí,
tekutý řvoucí býku,
oplodňující skaliska svou krví,
samovražedný meči,
který se tříšťíš o kdekterý mys a písek,
hydro, drolící noci,
vydechující solná oblaka ticha,
rozpínající rosolovitá křídla
marně a marně,
Gorgono, požírající své vlastní tělo,

vodo, nesmyslná plochá lebko vody —

Tak spílal nějaký čas moři,
jež olizovalo jeho stopy v písku
jako raněný pes.

A pak sestoupil dolů
a pohladil
malé nesmírné bouřlivé zrcadlící moře.

To víš, vodo, řekl —
a šel po svém.

Kočka

Venku byla noc
jako kniha bez písmen.
A řešetem města
věčná tma prokapávala ke hvězdám.

Říkal jsem jí
nechod' tam,
čeká tě jen past
a uhranutí
a marné úpění kožíšků.

Říkal jsem jí
nechod' tam,
nač chceš
to nic?

Ale otevřelo se okno
a ona šla,

černá kočka do černé noci,
rozpustila se,
černá kočka v černé noci,
tak se rozpustila —

a nikdo ji už nikdy neviděl.
Ani ona sama sebe ne.

Jen slyšet je ji
někdy,
když je ticho
a severní vítr
a nasloucháme
hluboko v sobě.

Mlha

Poslední padla cesta.
V dodýchávajících polích kolem dokola
blíží se vítězné moře
a kolébá na vlnách
hlasy stehlíků
a hlasy měst.

Jsme velmi daleko
z prostoru i času,
potkáváme jankovité siluety
zbloudilých dinosaurů
a paprsčité stíny Mart'anů,
kteří strachy nevidí.

Chceš ještě něco říci, ale
já ti nerozumím:
mezi námi leží
nesmírné tělo skutečnosti
a z jeho uťaté hlavy
v chuchvalcích prýští
bílá krev.

Vítr v zimě

Napínali jsme příliš dlouho tětívu vzduchu.

Celou noc obcházelo výhružné
reptání motorů,
sváželi jsme vítr.

Až to prasklo. Hromada se sesula
a vrstva po vrstvě,
smečka za smečkou
se valí sněžní psi,
vytí bičuje pole,

vítr se vrací, gumový prapud větru
strhává k návratu
i noc, i soumrak,
i nebe, i paměť.

Tak jsme sami, z krajiny vysvlečení,
poslední, zbytek vzduchu v plicích
a zlý smích na rtech.

Takový zlý smích.

Noc u hvězdárny

Tálo.
Jako by Avaři
útočili pod zemí.

Opřeni o stín stáli,
prstem objevil
dva centimetry
neznámé něžné země
pod jejím levým ramenem,

Atlantida, říkal si,
Atlantida.

Dráty syčely nad polem jako leguáni.
Zatroubení auta bloudilo
jako hlas z antické tragédie.
Za hradbou přecházela hlídka.
Zajíci čichali k městu v dálce.
Dřevo tlelo.
Avaři vítězili.
Stromy praskaly v kloubech,
šel vítr a vyhnul se.
Líbali se.
Odněkud padal kámen
druhý tisíc let.

A hvězdy sály vzhůru
signály na frekvenci deset megahertzů,
určené civilizaci,

kteřá vymřela
těsně před vznikem
věčnosti.

Milování v srpnu

Aztéckou stezkou
 putovala tvá ruka
 po mém prsu.
Slunce vyhrklo jako vejce
 ptakojestěra
a osiky ševelily
 dřevěným prajazykem.
To všechno už jednou bylo.

Rosolovitá krajina
 rýhovala se štěstím.
Uctíval jsi mne
 jako bohyni teplého deště.

Ale v každém koutku našich očí
 stál jeden Maxwellův démon
a propouštěl molekuly
 vzniku a zániku
tam a zpět.

A kolem dokola, kolem dokola,
 kolem dokola,
prasklým prasklivcem
 nekonečně,
jako hladina za sklem
 stoupala entropie
v nahodilém nesmyslném vesmíru.

To všechno už jednou bylo.

To všechno ještě jednou bude.

Mléčný zub Hamleta prince

Vypadl zoubek mléčný
jako pampeliška
a odtud se započíná trvalé padání,
jako když se roztrhne růženec,
jako když praskne struna času,
a už to půjde s kopce, napořád;
za rohem vstává funebrák od oběda
a drkotá vůz se slepým koněm.
Hamlete, už to jede.

Nezbývá, než se v rychlosti
naučit sčítat a násobit,
naučit opisovat a napovídat,
kouřit a milovat,
zásobit se hypermanganem
a naftalínem,
nebude.
A už to jede, Hamlete.

Za šera zaznívá opilý řev Dánů
a dupot oplodněných květin,
za rozbřesku rozmnožují
s kostlivým klapotem psací
stroje kádrové životopisy,
o polednách řvou papíroví tygři
a komise rozpočítávají rasy,
co zbyde na semeno,

až to spadne.
Hamlete, už to jede.

Ale my si na hlavu posadíme ptáka
místo vojenské čepice, že ano,
projdeme parkem
a ve stínu červené skály
(pojd' v stín této červené skály)
budeme se učit
přemýšlet,
jen tak poněkud,
jako když roste mech,
jako když sáknou necky,
anebo půjdeme
pět minut za městem,
menší a ještě menší,
na srdce si dáme pacemaker,
zařízený na úsporný rytmus,
aby se vlk nažral a koza zůstala celá,
budeme trochu přísahat
a trochu lhát,
jen tak, z nedostatku nelhaní,
chlapci junáci, sůl země,
s nejasnou nadějí,
že přece jenom jednou
zatraceně posoleno bude,
Hamlete.

A ten zub si schovej.
Nebudou.

A co je nového

A co je nového ve sněhu?
Stopy se rozcházejí.
Zlaté skvrny, nachové skvrny,
jako v rouně zabitých beránků.

A co je nového v písku?
Města v dálce,
z každého socha čouhá.
Jakási Lotova žena,
obracejíc se,
zvolna kamení.

A co je nového v zrcadle?
Prsy jako dvě telátek
blíženců srnících.
A Šalamoun král,
který lže.

A co je nového uvnitř?
Jako vlásek galvanometru,
jako pramének řeky
někdo se tenounce směje.
A tedy jest.

III

Infarkt

Letiště nepřijímá.
Letadlo krouží jako
utkvělá představa
nad uzavřeným městem,
nad vrátnými, nad psy,
nad koryty, nad neprodejnými atrapami,
nad listonoši, nad kohoutky, nad slepičkami,
nad sladovníky, nad studánkami.
Letiště nepřijímá.

Studánko, dej vody
mému kohoutkovi:
leží tam v oboře,
nožky má nahoře —
bojím se, bojím, že umře.

Kape z vodovodu,
město se hroutí.
K syntéze hvězdy
se nedostává zápalek.
Cháronovi ukradli pádlo,
převážeti je přísně zakázáno,
poslední soud se odkládá,
přijďte za týden,
jaro bude růžové
jako zadek Afrodity.
Kape z vodovodu.

Švadlenko, dej šátek studánce,
studánka dá vody
mému kohoutkovi:
leží tam v oboře,
nožky má nahoře —
bojím se, bojím, že umře.

Museum duří.
Písmenka se rozlézají
jako vodní blechy,
i stromy se drbou.
Leklé slovníky vyplouvají napovrch.
Nahoře zlatý nápis
— Proklet kdo umění nenávidí —
dole puklé, dratvemi svázané
museum duří.

Mistře, dej střevíčky švadlence,
švadlena dá šátek studánce,
studánka dá vody
mému kohoutkovi:
leží tam v oboře,
nožky má nahoře
bojím se, bojím, že umře.

Něžné šílenství popílku
v plicích ulice.
Černá krev poezie
v žilách dlažby,
čištění měst vážne.
V proudech kolemjdoucích
kdosi poklekl;
a co má bejt, říkají,

a co má bejt, a mají pravdu.
Něžné šílenství popílku.

Sviňko, dej ševci štětiny,
švec dá střevíčky švadlence,
švadlenka dá šátek studánce,
studánka dá vody
mému kohoutkovi:
leží tam v oboře,
nožky má nahoře —
bojím se, bojím, že umře.

Aspoň jeden osud unést, miláčku.
Jsi tady, ale zároveň
pláčeš daleko odtud.
Domov je jako zavínutá
plechová růže a mrtvé lásky
klepou na střechu suchými pěstičkami.
Kolem obíhá jedna jediná slza
jako třináctá planeta,
průhledná, neobydlená,
naprosto zbytečná.
Aspoň jeden osud unést.

Sladovnice, dej svini mláta,
svině dá ševci štětiny,
švec dá střevíce švadlence,
švadlena dá šátek studánce,
studánka dá vody —

— a hergot, už ani nevím nač.
Těsně nad hlavou
duní prázdné sudy nebe,

za noci hluboko uvnitř
v náprstcích řvou lvi,
a v praskotu obratlů
a vytí cév někdo si zpívá

— studánko, dej vody,
v oboře, v oboře,
v oboře, v oboře,

někdo si jen tak bez konce
zpívá —

Kohoutek asi.

Studie k problému poezie

Denis Diderot napsal: Krásno je jen pravda povýšená na vznešenost díky okolnostem možným, ale vzácným a neobvyklým.

Ve stanici Novolazarevskaja v Antarktidě
chirurg Leonid Rogozov,
sedmadvacetiletý,
musel sám sobě
odoperovat apendix.

Tomáš Akvinský napsal: Málo věcí je hodnějších našeho zájmu než krása přírody, neboť v ní poznáváme plány světa.

Sestavili mu všechny lampy,
vydezinfikovali místnost.
Pracoval se zrcadlem,
na obyčejném stole.
První řez vedl pevnou rukou.

Sören Kierkegaard napsal: Věci jsou proto krásné, že oči, které uchvacují, jsou smrtelné. Krása je život zintenzívnělý až ke své mezi prožitkem smrti.

Později
byla jeho tvář zbrocena potem
a chvílemi přestával pracovat
a zavíral oči.

Krása nebyla nikdy úplnou jednoduchostí, ale zjednodušenou složitostí, napsal J. M. Guyau.

Dával pokyny meteorologu a šoferu,
kteří mu asistovali,
klidným a tichým hlasem.

A nebude se mu to krásno jevit jako nějaká tvář nebo ruce nebo něco jiného, co náleží tělu, ani jako nějaká řeč nebo nějaké vědění, ani něco, co by bylo někde na něčem druhém, na příklad na živočichu nebo na zemi nebo na nebi nebo na čemkoli jiném, nýbrž bude to něco, co je věčně samo o sobě a se sebou a jednotné, napsal Platon.

Když ukončil výkon,
meteorolog a šofér zašili ránu
ve dvou vrstvách.

Když člověk začíná o kráse přemýšlet, přestává ji vnímat, řekl Jean Jacques Rousseau.

Operace trvala dvě hodiny.
K ránu Rogozov usnul.

Soudím, že jsme stvořeni k tomu, abychom vleže na zádech pozorovali krásu hvězd, řekl Gustav Flaubert.

Za několik dní se rána
po malé revizi zhojila
a Rogozov mohl vstát.
Bylo tenkrát sedmadvacet pod nulou
a led skřípal od obzoru
k obzoru.

* * *

Ano, i pozorovat krásu hvězd.

Jenom

nevěřím na očištění a nanebevstoupení,

nevěřím na vykoupení,

nevěřím na rozepínání knoflíků na duši,

nevěřím na samoobsluhu a samospasitelnost

poezie,

nevěřím na nektar,

nevěřím na spokojenost,

nevěřím na jakýkoli konec

a začátek,

věřím na oči a ruce

a pot

a zaťaté zuby

Leonida Rogozova.

Miroslav Holub

Tak zvané srdce

Edice Čeští básníci 20. století

Ilustrace na obálce Sunward Art/Shutterstock.com

Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze

Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání

Verze 1.0 z 28. 7. 2020

ISBN 978-80-274-1016-3 (epub)

ISBN 978-80-274-1017-0 (pdf)

ISBN 978-80-274-1018-7 (prc)